Spirit of Bosnia / Duh Bosne
An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

BOSANKSI JORDANCI

Basel Smadi

AMMAN – Slika poznatog Mosta u Mostaru stoji povrh polica iza Nadije Bušnak, bivše senatorice i bivše aktivistkinje.

Ta bosanska znamenitost je podsjetnik njenog porodičnog naslijeđa.

Dok sjedi u svojoj omiljenoj fotelji u svom domu u Ammanu, Bušnak se sjeća dana iz ranih pedesetih godina prošlog stoljeća, kada bi se njena majka i tetke okupile da prave pitu: tradicionalno bosansko jelo koje se pravi od slojeva jufke koja se puni špinatom, sirom ili mesom, jela u kojem ona i danas još uvijek uživa sa svojom porodicom.

„Moja mama i tetke bi među sobom govorile bosanski; nekad sam mogla razumjeti sve što su govorile, ali kako je vrijeme prolazilo i porodice se udaljavale jedna od druge, jezik je izblijedio, sada se mogu sjetiti samo nekoliko riječi koje bi moja majka ponavljala," kaže Nadija.

Prezime „Bušnak" potiče iz naziva „Bošnjak" – termina koji je specifičan za bosanske muslimane. Većina Bosanaca koji su imigrirali na Bliski Istok (iako svi ne potiču iz istih porodica) su prihvatili ovo prezime, što je u osnovi jedina veza koju neki imaju sa svojim bosanskim korijenima.

„Naše porodice su naporno pokušavale da očuvaju bosansku kulturu i naslijeđe; brak sa nekim van naše zajednice nije bio veoma uobičajen i nekada prije neki muškarci su putovali čak u Bosnu da izaberu suprugu i vraćali bi se nazad u Palestinu sa novom mladom," kaže Bušnak.

„Imali su veoma dobre odnose sa zajednicom, ali su još uvijek osjećali potrebu da zaštite svoj identitet. Te jake porodične veze su bile jedini razlog zbog kojeg su Bušnaci bili u mogućnosti da prenesu neke aspekte svog bosanskog identiteta sa starijeg na mlađe već više od pet generacija," objašnjava dalje ona.

Pred kraj devetnaestog stoljeća, Bošnjaci su bili veoma zabrinuti nestabilnom situacijom u svojoj zemlji. Kao muslimani, osjećali su se nesigurno kada se Osmansko Carstvo povuklo i Austro-Ugarska okupacija nastupila u njihovoj zemlji. Plašeći se za svoju budućnost da će tu muslimani biti pogrešno tretirani i maltretirani, oko stotinu porodica je odlučilo da se preseli na Bliski Istok, na brzinu prodajući sve što su imali

za koliko god novca su mogli dobiti. Nadijini djed i nana su bili dio grupe od oko pedeset bosanskih porodica koje su se na kraju naselile u Cezariji na palestinskoj obali Mediteranskog mora. 2007. godine, njen nećak, Husein Bušnak, organizovao je porodično okupljanje u Sarajevu sa preko sedamdeset članova porodice koji su putujući iz svih dijelova svijeta u bosanski glavni grad, krenuli u historijsko putovanje po državi, učeći više o svojoj historiji i upoznajući svoje daljnje rođake po prvi put.

„Nisam čak ni znao toliko o historiji svoje porodice dok nisam počeo istraživati prije dvije godine," kaže Husein na predavanju koje je držao tokom porodičnog putovanja po Bosni, a kojem je The Jordan Times imao pristup. „Skupio sam koliko sam mogao informacija u ono malo slobodnog vremena koje sam imao." Nije mu bio lagan zadatak da nauči o historiji svoje porodice. „Ne postoji knjiga u javnoj biblioteci koja se zove „Historija Bosanaca u Arapskom svijetu" zbog toga što je nikad niko nije ni napisao."
Danas se Bušnaci u Jordanu osjećaju potpuno integrirani u društvo. Njihova pojava i europska boja kože su vjerovatno jedina očita razlika koju nose sa sobom generacijama.

„Ovo je jedan od primjera koji pokazuje kako je Jordan jedna mješavina različitih etničkih skupina i kultura koje sada zajedno žive u skladu i harmoniji," kaže Nadija. „Ali raznolika priroda Jordana olakšava nekim manjinama da budu primijećene. Na nama je ipak da prepoznamo i dokumentiramo različitost društva u kojem živimo," dodaje ona.

Nadija Bušnak je ponosna Jordanka i posvećeni je zagovornik jednakih prava koji služi zemlji već blizu četredeset godina. Radila je kao senator, jedna je od prvih žena koja se kandidirala za Parlament i osnivač je i predsjednik Centra za vodič i svjesnost za porodice u Zarqa.

The Jordan Times

Translated by Dženan Borovac

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.